

ಭಾವಲಹರಿ

ಕವನಗಳು

ಗುರುತು
 ಗುರುತಾಯಿತೇ ಎಂದಳು ಮೊನ್ನೆ ಸ್ವಪ್ನವಳು; ಎದುರಿಗೇ ನಿಂತಿದ್ದಳು, ಪರಿಚಿತಳು ನನ್ನಳು ಹಳೆಯ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಹೂವು ಬಿಡದಂತೆ ತಬ್ಬಿಟ್ಟಾಗ ನೋಡಿದ: ಉದದ ಜ್ವಾಲೆ ಅರಿ ಕಣ್ಣಲ್ಲಿ ನಿಗಿಗಿ ಕೆಂಪವೂ ಉಳಿಯದೆ ಬಿಟ್ಟ ಬೂದಿಯಲ್ಲಿ ಹೆಜ್ಜೆ ಗುರುತುಗಳೂ ಇರಲಿಲ್ಲ ಮೈಬಣ್ಣದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೋ ಬಣ್ಣಗಳು ಬೆರೆತು ಉಳಿದ ಬಣ್ಣಕ್ಕೆ ಚಹರೆಯೇ ಇದ್ದಂತಿರಲಿಲ್ಲ; ಕಾಲದ ರಭಸದ ಓಟಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕಿ ನನ್ನಗುಣ್ಯಾದ್ದಳು ರಭಸದ ಚೆಂಡು ನೆಲಕ್ಕೆ ಬಡಿದ ಮುಗಿಗಿ ಹಾರಿ ಎಲ್ಲಿ ಮಾಯವಾಯಿತು? ಗಾಳಿ ತುಂಬಿದ ಬೆಲನೂರು ದೆಸೆಯಲ್ಲಿದೆ ಏರೇರಿ ಮುಗಿಲಿ ಹಾದಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಣುತ್ತ ಕಾಣುತ್ತ ಚುಕ್ಕೆಯಾಗಿ ಮತ್ತೆ ಮಾಯವಾಗಿ ಯಾವ ದಾರಿ, ಯಾವ ಗುರುತು, ಗುರುತಾಯಿತೇ ಎಂದರೆ ಯಾವ ಗುರುತು? ಬಾಲ್ಯಕೊಂದು ಗುರುತು ಯಾವನದ ರಭಸ ತುಳುಕಿದರೆ ಮತ್ತೆಕೂದು, ಮುಂದೆ ಹಾದಿ ಕವಲೊಡೆದು ಎತ್ತ ಪಯಣವೂ, ಹೇಳಲಿ ಹೇಗೆ ಎದುರು ನಿಂತವಳು ಯಾರೆಂದು, ಯಾವ ಗುರುತುಂಟು?

- ಜಿ.ಪಿ.ಬಸವರಾಜು

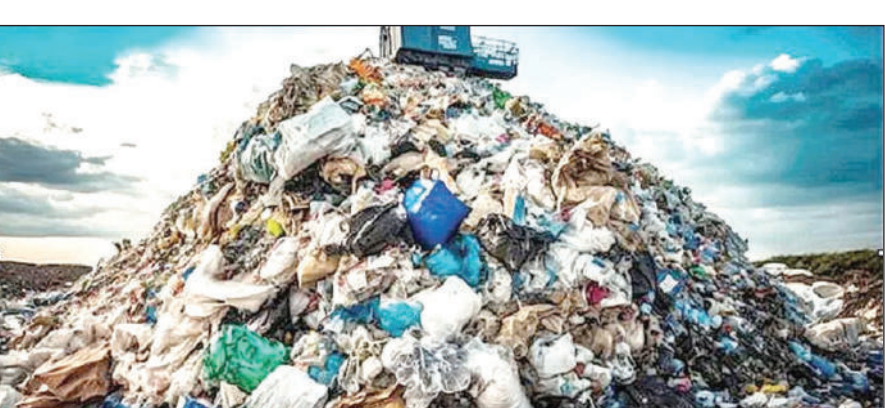
ಅವಲೋಕನ
 ಹಬ್ಬಗಳೆಂದರೆ, ಸಂಭ್ರಮ-ಸಡಗರ. ಆದರೆ, ಅವುಗಳಿಂದ ಘನತ್ಯಾಜ್ಯದ ಭಂಡಾರ! ದೀಪಾವಳಿಯ ವೇಳೆ ಶಬ್ದಮಾಲಿನಿಂದ ಜೊತೆಗೆ ಸೃಷ್ಟಿಯಾಗುತ್ತ ಪಟಾಕಿ ತ್ಯಾಜ್ಯ. ಮದುವೆ-ಮುಂಜಿಗಣಾಗುತ್ತಿವೆ ಮೂಲಿಸಿದ ಕೂಪ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ನಿತ್ಯ ಸಂಗ್ರಹವಾಗುವ ತ್ಯಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಶೇ.53ರಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ವಿಲೇವಾರಿ! ದೇಶದ ಮುಂದೆ ಔದ್ಯೋಗ್ಯ ಗಣತಂತ್ರ ಸವಾಲು. ಜಾತಿಧರ್ಮಗಳನ್ನು ಮೀರಿದು ಎಲ್ಲರದಕ್ಕೆ ದೊಡ್ಡ ಉದಾಹರಣೆಯೆಂದರೆ, ಮಾನವನ ಬದುಕಿನ ಪರಿವರ್ತನೆಯಿಂದ ಉತ್ಪಾದನೆ ಆಗುತ್ತಿರುವ ತ್ಯಾಜ್ಯದ ಪ್ರಮಾಣ. ಜೀವನ ಶೈಲಿಯು ಬದಲಾದ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಪರಿಸರವು ಅಡ್ಡಾಡಿಯಾಗಿ ಕುಲಸಿತವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಅದರಲ್ಲೂ ಹಬ್ಬಪಂದಿಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಲಿಸಿದ ಪ್ರಮಾಣವು ಅಂಕೆಗೆ ಸಿಗದಷ್ಟು ವಿಶೇಷವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಯಾವ ಧರ್ಮದ ಹಬ್ಬಗಳೂ ಹೊರತಾಗಿಲ್ಲ. ಹಬ್ಬಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ಪೂರ್ವಿಕರು ಸಮೃದ್ಧರಾದಿಂ ದ ಲೀಳಿಸಿದರೆ ಮುಂದುವರಿಯುವ ಹಾಗೆ ಸಂಪ್ರದಾಯಗೊಳಿಸಿದ್ದರಾದರೂ ಬದುಕುತ್ತಾ ಅವುಗಳ ಆಚರಣೆಯು ದಿಕ್ಕೇ ಬದಲಾಗಿದೆ, ಅದೊಂದರಿಂದಾಗಿ ಹಬ್ಬಗಳು ಮಾಲಿಸಿದ ಏರಿಕೆ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತಿವೆ. ಹಬ್ಬಗಳ ಆಚರಣೆಯಿಂದ ಪತ್ತು ಹಲವು ಪ್ರಯೋಜನಗಳಿವೆ. ಪ್ರವಾಸಿಗಳನ್ನು ಆಕರ್ಷಿಸುವುದರಿಂದ ವ್ಯಾಪಾರ ಪರಿವಾಹಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗುವುದು, ಆ ಮೂಲಕ ಆರ್ಥಿಕತೆಯು ಉತ್ತೇಜಿಸಲ್ಪಡುವುದು, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಪರಂಪರೆಯನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಿಸಿ ಲೀಳಿಸುವ ಜೀವನ ಕ್ರಮವನ್ನು ಆರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಹಾಗೂ ಮಾಲ್ಯಗಳನ್ನು ಪಾಲಿಸಲು ಸಹಕಾರಿ ಆಗುವುದು, ಹಬ್ಬಗಳು ಕುಟುಂಬಗಳನ್ನು ಗಟ್ಟಿಗೊಳಿಸುತ್ತವೆ (ಇಂದು ಇದರ ಕೊರತೆಯು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕಾಡುತ್ತಿದೆ), ವಿಭಿನ್ನ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಸಮೂಹಗಳ ಆಚರಣೆಯ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಒಗ್ಗೂಡುತ್ತವೆ. ಇಂದಿನ ಧರ್ಮಗಳ ಸಾರವನ್ನು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿ ಕೊಳ್ಳಲು ಸಹಕಾರಿ ಆಗುವುದು. ಹಬ್ಬಗಳನ್ನು ಆಚರಿಸುವ ಸಂಪ್ರದಾಯವು ನಮ್ಮ ಪರಂಪರೆಯ ಸಂಕೋಷ, ಸು ವಿಶಾಂತಿ ಮತ್ತು ಸೌಹಾರ್ದಪರತೆಯಿಂದ ಜೀವಿಸಲು ವಿಶೇಷವಾದ ಪ್ರೇರಣೆ ನೀಡುವುದು. ಜಾತ್ರೆಗಳು, ವಿಶ್ವಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನ, ಕುಂಭಮೇಳ ಹಾಗೂ ದೇವರಾಜರ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಆಚರಣೆಗಳು ಎಲ್ಲಾ ಜಾತಿಧರ್ಮಗಳನ್ನು ಒಗ್ಗೂಡಿಸುತ್ತವೆ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಸಹಜಾಯು ಜೀವನವನ್ನು ಆನುವು ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತವೆ. ಧಾರ್ಮಿಕ ಆಚರಣೆಗಳು ಜನರ ನಂಬಿಕೆಗೆ ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಆಂಟಿಕೊಂಡಿರುವುದರಿಂದ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಹಬ್ಬಗಳನ್ನು ನಿಷೇಧಿಸುವ ಸಾಹಸಕ್ಕೆ ಯಾವ ಸರ್ಕಾರಗಳು ದೈಯ್ಯ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ, ಅಷ್ಟು ಆಳವಾಗಿ ಹಬ್ಬಗಳು ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ಬೇರೂರಿವೆ. ಹಿಂದಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟಾಗಿ ಆಚರಣೆಗಳಿಲ್ಲ ಇರದಿದ್ದ ಹಬ್ಬಗಳಾದ ವರಮಹಾಲಕ್ಷ್ಮಿ ಹಬ್ಬ, ತುಳಸಿ ಹಬ್ಬ, ಒಂದು ಗ್ರಾಂ ಚಿನ್ನವನ್ನಾದರೂ ಕೊಳ್ಳಿ ಒಳ್ಳೆಯದು ಎನ್ನುವ ಆಶ್ರಯ ತ್ಯತಿಯು, ಗಂಡನನ್ನು ಪೂಜಿಸುವ ಭೀಮನ ಅನಾವಾಸ್ಯ ಪೂಜೆಗಳು ಮಾಧುಮಗಳ ಪ್ರಭಾವಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಾದ್ದರಿಂದ ನಿಂದ ಆಚರಿಸದೇ ಇದ್ದವರೂ ಸಹ ಅದೊಂದಿಯಾಗಿ ಆಚರಿಸಿ ಸಂಭವಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಹಬ್ಬಗಳು ನಮಗೆ ಬೇಕೇಬೇಕು, ನಿಲ್ಲಿಸಲು ಘನವಾದ ಕಾರಣಗಳು ಏನೇ ಇರಬಹುದು, ಆದರೆ ಖಂಡಿತ ಯಾರೂ ನಿಷೇಧಿಸಲಾಗದು. ಹಾಗೆಯೇ ಇತರ ಅನ್ಯಧರ್ಮೀಯರ ಹಬ್ಬಗಳನ್ನೂ ಸಹ ಆಚರಣೆಯಿಂದ ನಿಲ್ಲಿಸಲಾಗದು. ಇದು ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ವಿಚಾರದ

ನಮ್ಮ ಹಬ್ಬಗಳು ನಮಗೆ ಬೇಕೇಬೇಕು, ನಿಲ್ಲಿಸಲು ಘನವಾದ ಕಾರಣಗಳು ಏನೇ ಇರಬಹುದು, ಆದರೆ ಖಂಡಿತ ಯಾರೂ ನಿಷೇಧಿಸಲಾಗದು. ಹಾಗೆಯೇ ಇತರ ಅನ್ಯಧರ್ಮೀಯರ ಹಬ್ಬಗಳನ್ನೂ ಸಹ ಆಚರಣೆಯಿಂದ ನಿಲ್ಲಿಸಲಾಗದು. ಇದು ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ವಿಚಾರದ ವಿಷಯಗಳು. ಈಗ ನಾನು ಮುಖ್ಯ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದೇನೆ, ನಾವು ನಿಲಿಸುವ ಭೂಮಿ ಹಾಗೂ ಪರಿಸರವನ್ನೂ ಮಾಲಿಸುತ್ತಿರುವ ಮೂಲದ ಲೀಳಿಸಿ ಉಳಿಸಿ ಹೋಗುವುದು ಎಲ್ಲರ ಕರ್ತವ್ಯವೂ ಹೌದು.

ಹಬ್ಬಗಳ ಸಡಗರದ ನಡುವೆ ಆಗದಿರಲಿ ಪರಿಸರ ಮಾಲಿನ್ಯ

ವಿಷಯಗಳು. ಈಗ ನಾನು ಮುಖ್ಯ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದೇನೆ, ನಾವು ನಿಲಿಸುವ ಭೂಮಿ ಹಾಗೂ ಪರಿಸರವನ್ನೂ ಮಾಲಿಸುತ್ತಿರುವ ಮೂಲದ ಲೀಳಿಸಿ ಉಳಿಸಿ ಹೋಗುವುದು ಎಲ್ಲರ ಕರ್ತವ್ಯವೂ ಹೌದು. ಹಬ್ಬಗಳ ಆಚರಣೆಯಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ನಿರ್ಲಕ್ಷಿಸಲಾಗದು. ಹಾಗಾದರೆ ಹಬ್ಬಗಳು ನಮ್ಮ ನಾಡಿನ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಪ್ರತೀಕವೆಂದು ಆಚರಿಸಿ ಪರಿಸರವನ್ನು ಹಾಳು ಮಾಡುವುದು ಎಷ್ಟು ಸರಿ? ಪ್ರಾಣಿಪಕ್ಷಿಗಳು ಹಬ್ಬಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತವೆಯೇ? ಹಾಗಂತ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತದೆಯೇ? ಮನುಷ್ಯರು ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಗಿಂತ ವಿಭಿನ್ನ, ಮುಂದುವರಿದ ಸಂತತಿ ಎಂಬ ಉತ್ತುಂಗ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಮನುಷ್ಯ ಇದ್ದಾನೆ. ಅವನಿಗೆ ಹಬ್ಬಗಳು ಬೇಕೇಬೇಕು. ಹಬ್ಬಗಳ ಆಚರಣೆ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯ ದಿನಗಳಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಆಗುತ್ತದೆ. ವಿಷಕಾರಿ ವಸ್ತು ಹಾಗೂ ಬಣ್ಣಗಳಿಂದ ತಯಾರಿಸಿದ ವಿಗ್ರಹಗಳನ್ನು ಕೆಲಕೆಲವು ನದಿಪಾಲಯಗಳಿಗೆ ಮುಳುಗಿಸುವುದರಿಂದ ನೀರನ್ನು ವಿಷವಾಗಿ ಜಲಮಾಲಿನ್ಯಗೊಳಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ, ಇದರಿಂದ ಜಲಚರ ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಉಳಿವಿಗೆ ಸಂಚಾರವಾಗದು. ದೀಪಾವಳಿ ಹಬ್ಬದಲ್ಲಿ ಇತರಲ್ಲಾ ಹಬ್ಬಗಳಿಗಿಂತ ಅತಿ ಹೆಚ್ಚು ತ್ಯಾಜ್ಯ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಆಗುತ್ತಿರುವುದಲ್ಲದೆ, ವಾಯುಮಾಲಿನ್ಯ, ಶಬ್ದಮಾಲಿನ್ಯ, ಜಲಮಾಲಿನ್ಯಗಳಿಗೆ ಬಹುದೊಡ್ಡ ಕೊಡುಗೆ ನೀಡುತ್ತಾ ಬಂದಿದೆ. ಸುಟ್ಟ ಪಟಾಕಿಯ ತ್ಯಾಜ್ಯವು ಭೂಮಿಗೆ ಸೇರುವುದರಿಂದ ನೂರಾರು ವರ್ಷಗಳ ನೈಸರ್ಗಿಕ ಕ್ರಿಯೆಗಳ ಫಲದಿಂದ ಆಗಿರುವ ಮಣ್ಣು ತನ್ನ ಸ್ವಭಾವ ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದೆ. ಕೆಲವು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಮದುವೆಮುಂಜಿಗು ಮಾಲಿನ್ಯದ ಕೇಂದ್ರಗಳಾಗಿ ಬಿಟ್ಟಿವೆ. ಮದುವೆಗಳಿಗೆ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳ ಬದಲಾಗಿ ದೊಡ್ಡದೊಡ್ಡ ಭತ್ತೆಗಳ ಬೇರೆ ತಿನ್ನುವುದು ಮುಖ್ಯವಾದುದರೂ ತೋರಿಕೆಗೆ ಹಲವು ಐಟಿಂಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸುವುದು ದೊಡ್ಡದೊಡ್ಡ ಅನ್ಯವ್ಯಯವನ್ನು ಭೋಜನವು ಸಮಾರಂಭಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಡುವಾಗಬಿಟ್ಟರೆ, ಅರ್ಧದಷ್ಟು ಅಪಾರವನ್ನು ಉಳಿಸಿ ಎಲೆಯ ಮೇಲೆ ತಿನ್ನಲಾರದ ಬಟ್ಟೆರತ್ತಾರೆ. ಜೊತೆಗೆ ಪಕ್ಕದಲ್ಲೊಂದು ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ಬಾಟಲಿ, ಇಷ್ಟಕ್ಕೆ ಮುಗಿಯಿತು? ಇಲ್ಲ, ಬಾಡೊಟಿ ಬೆರೆ ಇದೆಯಲ್ಲಾ... ಅಂದು ನೂರಾರು ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಮಾರಣಹೋಮ, ಅಲ್ಲಿಯೂ ಲೋಡ್ ಗಟ್ಟಿಲೆ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಉತ್ಪಾದನೆ, ನೀವು ಹಿರಿಯ ನಾಗರಿಕರಾಗಿದ್ದರೆ ತಿಳಿದಿರುತ್ತದೆ ಹಿಂದಿನ ಮದುವೆಗಳಲ್ಲಿ ತ್ಯಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದವು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ತಿಂದು, ಒಂದು ಆಗಲು ಅನ್ಯವೂ ಇರದೆ ನೆಕ್ಕೆ ಬಿಟ್ಟು ಉಳಿಸಿದ ಎಲೆಗಳು ಮಾತ್ರ! ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ಬಾಟಲಿಗಳೆಲ್ಲವೂ ಮುತ್ತುಗದ ಎಲೆಯ ಮೇಲೆ ಬಡಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಉಳಿಸಿದ ಅನ್ನನಾರು, ಪಲ್ಯ, ಬೂದಿ ಪಾಯಸ ಬಿಟ್ಟರೆ ಬೇರೆ ಏನಿತ್ತು? ಸ್ವಚ್ಛಗರ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ದಿನ 3000-3500 ಟನ್ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಆಗುತ್ತಿದೆ. ಆಯುಧ ಪೂಜೆ ಮುಗಿದ ಮುಂದಿನ 4500 ಟನ್ಗಳಿಗಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚು ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸುತ್ತದೆ. ಸಾಮಾನ್ಯ ದಿನಗಳಿಗಿಂತ ಶೇ.50ರಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚುವರಿಯಾಗಿ ಸಂಗ್ರಹಣೆ ಆಗುವುದು. ಅಗಾಧ ಪ್ರಮಾಣದ ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಸೂಕ್ತ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪರಿಪೂರ್ಣವಾಗಿ ವಿಲೇವಾರಿ

ಮಾಡುವುದು ಜಿಬಿಎಂ ಬಹುದೊಡ್ಡ ಸವಾಲಿನ ಕೆಲಸ, ಆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ನಿರ್ವಹಣೆ ಮಾಡುತ್ತಿದೆಯಾದರೂ ಮಿತಿ ಇಲ್ಲದ ತ್ಯಾಜ್ಯದ ಉತ್ಪಾದನೆಯಿಂದ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ವಿಲೇವಾರಿ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅರಡು-ಮೂರು ದಿನ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದ ಕಸ ಹಾಕಿದಲ್ಲೇ ಉಳಿದ ಇಡೀ ಬೆಂಗಳೂರು ಗುಟ್ಟು ನಗರವಾಗಿ ಬಿಡುತ್ತದೆ. ನಿತ್ಯವೂ 18500 ಕ್ವಿಂಟಲಾ ಹೆಚ್ಚು ಪೌರಕಾರ್ಮಿಕರು ಸ್ವಚ್ಛತೆಯ ಯೋಧರಾಗಿ ಪೋರ್ಟ್ ಹಿಡಿದು ಹಗಲಿರುಳು ಹೋರಾಟ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕರ್ನಾಟಕ ಎಕನಾಮಿಕ್ ಸರ್ವೆ 2021-22ರ ವರದಿಯ ಅನುಸಾರ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸುವ ತ್ಯಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಶೇ.53ರಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ವಿಲೇವಾರಿ ಆಗುತ್ತಿರುವುದು. ಉಳಿದಿದ್ದು ಹಳೆಯ ತ್ಯಾಜ್ಯವಾಗಿ (ಔದ್ಯೋಗ ಲಿಫ್ಟ್‌ಗಳೊಳಗಿಂದ) ನಿಂತಿವೆ. 2021-22ರಂದು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಆದ ತ್ಯಾಜ್ಯ 11044.30 ಟನ್, ಇದರಲ್ಲಿ ವೈಜ್ಞಾನಿಕವಾಗಿ ವಿಲೇವಾರಿ ಆಗಿದ್ದು ಕೇವಲ 5884.38 ಟನ್ ಮಾತ್ರ. ಅಂದಾಜಿಸುವಂತೆ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ವಿಲೇವಾರಿ ಆಗದ ಲ್ಯಾಂಡ್‌ಫಿಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಶೇಖರವಾಗಿರುವ ಹಳೆಯ ತ್ಯಾಜ್ಯದ ಪ್ರಮಾಣ 143.64 ಲಕ್ಷ ಮೆಟ್ರಿಕ್ ಟನ್, ದಿನದಿಂದ ದಿನಕ್ಕೆ ಏರಿಕೆ ಆಗುತ್ತಿರುವ ಪ್ರಮಾಣ ಒಂದೆಡೆಯಾದರೆ ಹಳೆಯದನ್ನೂ ಸೇರಿದಂತೆ ವಿಲೇವಾರಿ ಮಾಡಲಾಗಿದ್ದರೆ ಮುಂದಿನ ಪರಿಣಾಮಗಳು ಏನಾಗಬಹುದು? ಹಾಗೂ ಇದರಿಂದ ಪ್ರಕೃತಿಯ ಮೇಲೆ ಆಗಬಹುದಾದ ದುಷ್ಪರಿಣಾಮಗಳನ್ನು ಉಚಿತವಾಗಿ ಉಚಿತವಾಗಿ ಕಂಡುಬರಬಹುದು. ಹಬ್ಬಗಳು ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಹಿರಿಮೆ. ನಾವು ಆಚರಿಸುವ ಪ್ರತೀ ಸಮಾರಂಭಗಳು ಹಾಗೂ ಹಬ್ಬಕ್ಕೊಂದು ತನ್ನದೇ ಆದ ಅರ್ಥವಿದೆ. ಯಾವುದನ್ನೂ ನಿಲ್ಲಿಸಲಾಗದು. ಉಳಿದರೆ ದೇಶದ ಆರ್ಥಿಕತೆಯ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಮೌಲ್ಯಗಳ ಉಳಿಯುವಿಕೆ, ಕುಟುಂಬಗಳ ಸಹ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ನಾಡಿನ ಪರಂಪರೆ, ಸುಖಶಾಂತಿ, ಸಂಕೋಷ ಹಾಗೂ ಸೌಹಾರ್ದಗಳ ಮೂಲ, ಮಾನವ ಜೀವನದ ಸಕಲ ಮೌಲ್ಯವು ಹಬ್ಬಗಳಲ್ಲಿ ಅಡಗಿದೆ. ಹಾಗಾಗಿ ಹಬ್ಬಗಳು ನಡೆಯಲಿಕ್ಕೆ ಬೇಕು ಮತ್ತು ಆಚರಿಸಿ ಸಂಭವಿಸಲೇಬೇಕು. ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಮಿತಿಗೊಳಿಸುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸುಧಾರಣಾ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಜಾತಿಗಿಂತ ತರುವುದು ಸೂಕ್ತ, ಇಲ್ಲವಾದಲ್ಲಿ ಭವಿಷ್ಯದಲ್ಲಿ ಘನಪೋಷಣೆ ಪರಿಣಾಮ ಪ್ರಕೃತಿಯ ಮೇಲೆ ಆಗುವುದರಲ್ಲಿ ಸಂಯಮಿಲ್ಲ. ಅತ್ಯಧುನಿಕವಿನ್ಯಾಸ ಅಂತರಗಳು: ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಘನ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆಯು ಬಹುದೊಡ್ಡ ಸವಾಲಿನ ಕೆಲಸವಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಪ್ರತೀ ವರ್ಷ 72 ಮಿಲಿಯನ್ ಟನ್ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಆಗುವುದು ಅದರಲ್ಲಿ 43 ಮಿಲಿಯನ್ ಟನ್ ಮಾತ್ರ ಸಂಗ್ರಹಿಸುತ್ತಿರುವುದು. ವೈಜ್ಞಾನಿಕವಾಗಿ ವಿಲೇವಾರಿ ಆಗುತ್ತಿರುವುದು ಕೇವಲ 12 ಟನ್, ಉಳಿದ 31 ಟನ್ ತ್ಯಾಜ್ಯವು ಲ್ಯಾಂಡ್‌ಫಿಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಸಂಗ್ರಹವಾಗಿದೆ. ನೆನಪಿರಲಿ ಭವಿಷ್ಯದಲ್ಲಿ ಇದರ ಪ್ರಮಾಣ ವರ್ಷದಿಂದ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಲೇ ಇದೆ. ದೇಶದಲ್ಲಿ ಲ್ಯಾಂಡ್‌ಫಿಲ್ ಕಂಪ್ಯೂಟರ್‌ಗಳಂತಹ ಇ-ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಮರುಬಳಕೆಗಾಗಿ ಪರಿಷ್ಕರಿಸುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವು ವಾರ್ಷಿಕ 1.07 ಮಿಲಿಯನ್ ಟನ್, ಪ್ರತೀ ಒಂದು ಮಿಲಿಯನ್ ಟನ್ ಇ-ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಪರಿಷ್ಕರಿಸಿದಾಗ 14 ಕೆಜಿ ಪಲ್ಯೋದಿಯಮ್ ತ್ಯಾಜ್ಯ, 3 ಕೆಜಿ ಚಿನ್ನ, 350 ಕೆಜಿ ಬೆಳ್ಳಿ ಮತ್ತು 15875 ಕೆಜಿ ತಾಮ್ರ ಸಿಗುವುದು. - ಮಿರ್ಲೆ ಚಂದ್ರಶೇಖರ

■ ಸಣ್ಣಗಾತ್ರದ ಕಾಟು ಮಾವು ಆಗಿದ್ದರೆ, ಕನಿಷ್ಠ ನೂರು ಇರತಕ್ಕದ್ದು. ತೋಳಿರಲೇ ಬೇಕೆಂದಿಲ್ಲ. ಮೊದಲು ತೊಟ್ಟು ಮುರಿಯುವ ಕೆಲಸ. ಮಾವಿನ ಕಾಯಿಯ ತೊಟ್ಟು ಮುರಿಯುವಾಗ ಅದರಿಂದ ಬೆಳಗಿನ ಸೊನೆ ಸಿರ್ರಿನ ಉಕ್ಕಿ ಹಾರುತ್ತದೆ. ಉಪಿನಕಾಯಿಗೆ ಮಿಡಿ ಅಯುವವರಿಗೆ ಈ ವಿಚಾರ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗೊತ್ತು. ಹಣ್ಣು ಆಯುವವರಿಗೆ ಈ ವಿಚಾರ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗೊತ್ತು. ಹಣ್ಣು ಆಯುವವರಿಗೆ ಈ ವಿಚಾರ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗೊತ್ತು. ಹಣ್ಣು ಆಯುವವರಿಗೆ ಈ ವಿಚಾರ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗೊತ್ತು.

ದೇವರ ವರ, ಕಾಡುಮಾವಿನ ಮರ!

ಮುರಿಯುವ ಕೆಲಸ. ಮಾವಿನ ಕಾಯಿಯ ತೊಟ್ಟು ಮುರಿಯುವಾಗ ಅದರಿಂದ ಬೆಳಗಿನ ಸೊನೆ ಸಿರ್ರಿನ ಉಕ್ಕಿ ಹಾರುತ್ತದೆ. ಉಪಿನಕಾಯಿಗೆ ಮಿಡಿ ಅಯುವವರಿಗೆ ಈ ವಿಚಾರ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗೊತ್ತು. ಹಣ್ಣು ಆಯುವವರಿಗೆ ಈ ವಿಚಾರ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗೊತ್ತು. ಹಣ್ಣು ಆಯುವವರಿಗೆ ಈ ವಿಚಾರ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗೊತ್ತು. ಹಣ್ಣು ಆಯುವವರಿಗೆ ಈ ವಿಚಾರ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗೊತ್ತು.

ನೋಡು ಗಾಬಿ, ಕತ್ತೆ ಕೊಡ ಮಾವಿನ ಹಣ್ಣು ತಿನ್ನಲು ಥಟ್ಟಂತೆ ಬಂತು ಗಾಬಿಬೆನ ಉತ್ತರ: ಹೆದರು, ಕತ್ತೆಗಳು ಮಾತ್ರ ಮಾವಿನ ಹಣ್ಣು ತಿನ್ನಲು ಮಾವಿನ ಹಣ್ಣನ್ನು ತಿನ್ನದವರು, ಅದನ್ನು ತಿನ್ನಿಸುವವರು ಈ ಪ್ರಸಂಗ ಒಂದಿ ಅತ್ಯಾವಲೋಕನ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಮಾವು ಎಂದೆಂದಿಗೂ ಮನವು ಕಾಳಿದಾಸನ ಮೇಘದೂತಕೇ ಮೊರೆ ಪದ್ಯವನ್ನು ದ.ರಾ.ಬೇಂದ್ರೆಯವರು ಹೀಗೆ ಪುನಃ ಸೃಷ್ಟಿಸುತ್ತಾರೆ: ತೋಳದ ತುರುಬು ಕಣ್ಣಾದ ನೀನು/ ಗಿರಿಶಿಖರಿಯಲ್ಲಿ ತೇಲೆ/ ಅಪಾಡ ಮಾವು ಸುರಿದಾಪು ಗೊಂಟಲಿ/ ಬೆಟ್ಟದಿಂದ ಮೇಲೆ/ ಅಮರ ಮಿಥುನಗಳ ಪ್ರಣಯದ್ವ್ಯಾ/ ಅರಳಿಕೆಯಂತೆ ಆಗಿ/ ಮಲೆಯ ತುದಿಯು ಕಣ್ಣಾಗಿ/ ತೋರುವುದು ನೆಲದ ಮೇಲೆಯೆ ಹಾಗೆ/ ಅಮ್ಮಕೊಟಿ ಬೆಟ್ಟದ ಮೇಲಾಗದೆ ತಂಗುವ ಮೊಡಲೆ, ಬೆಟ್ಟದ ತಪ್ಪಲ ತುಂಬಾ ಹಬ್ಬಿರುವ ಫಲಭರಿತ ಮಾವಿನ ತೋಟನ ಬೆನ್ನೆಯಲ್ಲಿ, ಆಕಾಶದಿಂದ ನೋಡುತ್ತಿರುವ ಅಮರಮಿಥುನಕ್ಕೆ ಕಾಣಿಸುವುದು ಹಾಗೆಂತೆ. ಈ ಸಾಲುಗಳನ್ನು ಓದಿದಾಗ ಅದರ ಉಪಮಾ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ, ಚಿತ್ರಕ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಕಂಡು ರೋಮಾಂಚನಾಗದೆ ಇರದು. ಈ ಮೈನವಿನ ನಿತ್ಯನೂತನತೆ ಬಯಸು ಕಾರಣಸನ್ನಿಲ್ಲ, ಬೇಂದ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಮಾವು ಎಂಬ ಮಾಂತ್ರಿಕ ಫಲದಲ್ಲಿಯೂ ಇದೆ ಅನ್ನಿಸುವುದುಂಟು. ನಾವು ಹೆಮ್ಮೆ ಪಡಬಹುದಾದ್ದು ಏನೆಂದರೆ, ಮಾವು ನಮ್ಮ ಸ್ವಂತದ್ದು ಎಂಬುದು. ನಾವು ಜಗತ್ತಿಗೆ ಸೊನ್ನೆ ಕೊಟ್ಟಂತೆ ಮಾವನ್ನೂ ಕೊಟ್ಟಿವೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಇದರ ಹೆಸರು ಸನ್ಯಾಸಿಣಿಯ ಹೆಸರು ಮ್ಯಾಂಜಿ ಫೂಂ ಇಂಡಿಕಾ. ಇದಿಗೋ ಜಗತ್ತಿನ ಮಾವು ಉತ್ಪಾದನೆಯಲ್ಲಿ ಅರ್ಧ ಭಾಗ ಭಾರತದ್ದು. ಮೊದಲು ಇಲ್ಲಿ ಕಾಡು ಮಾವಿನ ಹಣ್ಣಿನ ವೈವಿಧ್ಯವಿತ್ತು. ಮೊಘಲರು ಮತ್ತು ವಿದೇಶೀಯರು ಇಲ್ಲಿನ ಮಾವಿಗೆ ನಾನಾ ಬಗೆಯ ಕೃಿಯನ್ನು ಮಾಡಿ ದೊಡ್ಡ ಜಾತಿಯ ವೈವಿಧ್ಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಕಾಡು ಮಾವುಗಳಿಗೆ ಮೂಲವಾದವು. ಆದರೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಮಿಡಿ ಉಪಿನಕಾಯಿಗೆ ಈಗಲೂ ಸಣ್ಣ ಕಾಡು ಮಾವೇ ಬೇಕು. ಅಷ್ಟೆ ಮಿಡಿಯೂ ಒಂದು ಬಗೆಯ ಕಾಡುಮಾವು. ಧನಿಯೂ, ಜೇರಿಗ- ಹೀಗೆ ಅದರ ಪರಿಮಳಸುಸುಸಿ ನಾನಾ ಹೆಸರುಗಳು. ಹೊಸ ತಲೆಬಾರಿಗೆ ಬಹುದೇ ಕಾಡುಮಾವು ಸವಿದು ಗೊತ್ತೇ ಇಲ್ಲ ಎನ್ನಬಹುದೋ ಏನೋ. ಯಾಕೆಂದರೆ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಅಲೋನೋ, ರಸವು, ಬಾವಾಮಿ ಮೊದಲಾದ ರುಚಿಕರ ಕೆಲವುಗಳು ಸಿಗುತ್ತವೆ. ಕತ್ತರಿ ತಿನ್ನಲು ಸುಲಭ, ನೋಡಲೂ ಚೆಂದ. ಇದರ ನಡುವೆ, ಕಾಡಿನ ಬೆಳೆಯುವ ಮರದ ಹಣ್ಣುಗಳು ಹೇಗೆ ತಾನೆ ಸ್ವಾನ ಪಡೆಯಬೇಕು. ಅದು ಕಾಡು ಪ್ರಾಣಿಗಳೇ ಇರಲಿ, ಪರವಾಗಿಲ್ಲ.

ಜಪಾನಿಯರ ಸಹಸರುಗಳು

ಜಪಾನಿನ ಭಾಷೆ ಮತ್ತು ಅಹಾರದಂತೆ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋದಾಗ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಹೆಸರನ್ನು ಹೇಳಲು ಆಗದೇ ತಡವಿಸುವುದುಂಟು. ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಮತ್ತು ಅವರ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ನೆನಪಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದು ಮತ್ತು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಅಷ್ಟೋಣ ಸುಲಭವಲ್ಲ. ಮೊದಲು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋದಾಗ, ಸುಬುಕಿ ಮತ್ತು ನಕಮೂರು ಎಂಬ ಹೆಸರಿನವರೇ ಹೆಚ್ಚಿನವರು ಸಿಕ್ಕರೆ, ಎಲ್ಲರ ಹೆಸರುಗಳೂ ಹಾಗೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸಬೇಕಿಲ್ಲ. ಜಪಾನಿ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯು ಪ್ರಾಣಿಪಾಲನೆಗಾಗಿ ನಾವಿನ್ನರ ಸಮಸ್ತವನ್ನು ತೋರಿಸುವ ವಿಶಿಷ್ಟ ದೇಶವಾಗಿರುವಂತೆ, ಜಪಾನಿಯರ ಹೆಸರುಗಳು ಕೂಡ ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಪರಂಪರೆ ಮತ್ತು ಅರ್ಥಪೂರ್ಣತೆಯ ಪ್ರತೀಕವಾಗಿವೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಹೆಸರಿನ ಹಿಂದೆಯೂ ಒಂದು ಕಥೆ, ಒಂದು ಅರ್ಥ ಮತ್ತು ಒಂದು ನಡಿ ಮುಕ್ತ ಇರುವಂತಿದೆ. ಜಪಾನಿನಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಎರಡು ಅಂಶಗಳಿರುತ್ತವೆ. ಮೊದಲನೆಯದು, ಕುಟುಂಬದ ಹೆಸರು ಮತ್ತು ಎರಡನೆಯದು, ವೈಯಕ್ತಿಕ ಹೆಸರು. ಉದಾಹರಣೆಗೆ, ಸಾಕುರಾ ತಾನಾಕಾ ಎಂಬ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ತಾನಾಕಾ ಕುಟುಂಬದ ಹೆಸರು ಆಗಿದ್ದು, ಸಾಕುರಾ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಹೆಸರು. ಜಪಾನಿ ಮಿಥುನಗಳ ಪ್ರಣಯದ್ವ್ಯಾ/ ಅರಳಿಕೆಯಂತೆ ಆಗಿ/ ಮಲೆಯ ತುದಿಯು ಕಣ್ಣಾಗಿ/ ತೋರುವುದು ನೆಲದ ಮೇಲೆಯೆ ಹಾಗೆ/ ಅಮ್ಮಕೊಟಿ ಬೆಟ್ಟದ ಮೇಲಾಗದೆ ತಂಗುವ ಮೊಡಲೆ, ಬೆಟ್ಟದ ತಪ್ಪಲ ತುಂಬಾ ಹಬ್ಬಿರುವ ಫಲಭರಿತ ಮಾವಿನ ತೋಟನ ಬೆನ್ನೆಯಲ್ಲಿ, ಆಕಾಶದಿಂದ ನೋಡುತ್ತಿರುವ ಅಮರಮಿಥುನಕ್ಕೆ ಕಾಣಿಸುವುದು ಹಾಗೆಂತೆ. ಈ ಸಾಲುಗಳನ್ನು ಓದಿದಾಗ ಅದರ ಉಪಮಾ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ, ಚಿತ್ರಕ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಕಂಡು ರೋಮಾಂಚನಾಗದೆ ಇರದು. ಈ ಮೈನವಿನ ನಿತ್ಯನೂತನತೆ ಬಯಸು ಕಾರಣಸನ್ನಿಲ್ಲ, ಬೇಂದ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಮಾವು ಎಂಬ ಮಾಂತ್ರಿಕ ಫಲದಲ್ಲಿಯೂ ಇದೆ ಅನ್ನಿಸುವುದುಂಟು. ನಾವು ಹೆಮ್ಮೆ ಪಡಬಹುದಾದ್ದು ಏನೆಂದರೆ, ಮಾವು ನಮ್ಮ ಸ್ವಂತದ್ದು ಎಂಬುದು. ನಾವು ಜಗತ್ತಿಗೆ ಸೊನ್ನೆ ಕೊಟ್ಟಂತೆ ಮಾವನ್ನೂ ಕೊಟ್ಟಿವೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಇದರ ಹೆಸರು ಸನ್ಯಾಸಿಣಿಯ ಹೆಸರು ಮ್ಯಾಂಜಿ ಫೂಂ ಇಂಡಿಕಾ. ಇದಿಗೋ ಜಗತ್ತಿನ ಮಾವು ಉತ್ಪಾದನೆಯಲ್ಲಿ ಅರ್ಧ ಭಾಗ ಭಾರತದ್ದು. ಮೊದಲು ಇಲ್ಲಿ ಕಾಡು ಮಾವಿನ ಹಣ್ಣಿನ ವೈವಿಧ್ಯವಿತ್ತು. ಮೊಘಲರು ಮತ್ತು ವಿದೇಶೀಯರು ಇಲ್ಲಿನ ಮಾವಿಗೆ ನಾನಾ ಬಗೆಯ ಕೃಿಯನ್ನು ಮಾಡಿ ದೊಡ್ಡ ಜಾತಿಯ ವೈವಿಧ್ಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಕಾಡು ಮಾವುಗಳಿಗೆ ಮೂಲವಾದವು. ಆದರೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಮಿಡಿ ಉಪಿನಕಾಯಿಗೆ ಈಗಲೂ ಸಣ್ಣ ಕಾಡು ಮಾವೇ ಬೇಕು. ಅಷ್ಟೆ ಮಿಡಿಯೂ ಒಂದು ಬಗೆಯ ಕಾಡುಮಾವು. ಧನಿಯೂ, ಜೇರಿಗ- ಹೀಗೆ ಅದರ ಪರಿಮಳಸುಸುಸಿ ನಾನಾ ಹೆಸರುಗಳು. ಹೊಸ ತಲೆಬಾರಿಗೆ ಬಹುದೇ ಕಾಡುಮಾವು ಸವಿದು ಗೊತ್ತೇ ಇಲ್ಲ ಎನ್ನಬಹುದೋ ಏನೋ. ಯಾಕೆಂದರೆ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಅಲೋನೋ, ರಸವು, ಬಾವಾಮಿ ಮೊದಲಾದ ರುಚಿಕರ ಕೆಲವುಗಳು ಸಿಗುತ್ತವೆ. ಕತ್ತರಿ ತಿನ್ನಲು ಸುಲಭ, ನೋಡಲೂ ಚೆಂದ. ಇದರ ನಡುವೆ, ಕಾಡಿನ ಬೆಳೆಯುವ ಮರದ ಹಣ್ಣುಗಳು ಹೇಗೆ ತಾನೆ ಸ್ವಾನ ಪಡೆಯಬೇಕು. ಅದು ಕಾಡು ಪ್ರಾಣಿಗಳೇ ಇರಲಿ, ಪರವಾಗಿಲ್ಲ.

ಕಾಡುಮಾವಿನ ಮರದ ಹಣ್ಣುಗಳು ಹೇಗೆ ತಾನೆ ಸ್ವಾನ ಪಡೆಯಬೇಕು. ಅದು ಕಾಡು ಪ್ರಾಣಿಗಳೇ ಇರಲಿ, ಪರವಾಗಿಲ್ಲ.

ಜಪಾನಿಯರ ಸಹಸರುಗಳು. ಜಪಾನಿನ ಭಾಷೆ ಮತ್ತು ಅಹಾರದಂತೆ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋದಾಗ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಹೆಸರನ್ನು ಹೇಳಲು ಆಗದೇ ತಡವಿಸುವುದುಂಟು. ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಮತ್ತು ಅವರ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ನೆನಪಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದು ಮತ್ತು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಅಷ್ಟೋಣ ಸುಲಭವಲ್ಲ. ಮೊದಲು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋದಾಗ, ಸುಬುಕಿ ಮತ್ತು ನಕಮೂರು ಎಂಬ ಹೆಸರಿನವರೇ ಹೆಚ್ಚಿನವರು ಸಿಕ್ಕರೆ, ಎಲ್ಲರ ಹೆಸರುಗಳೂ ಹಾಗೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸಬೇಕಿಲ್ಲ. ಜಪಾನಿ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯು ಪ್ರಾಣಿಪಾಲನೆಗಾಗಿ ನಾವಿನ್ನರ ಸಮಸ್ತವನ್ನು ತೋರಿಸುವ ವಿಶಿಷ್ಟ ದೇಶವಾಗಿರುವಂತೆ, ಜಪಾನಿಯರ ಹೆಸರುಗಳು ಕೂಡ ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಪರಂಪರೆ ಮತ್ತು ಅರ್ಥಪೂರ್ಣತೆಯ ಪ್ರತೀಕವಾಗಿವೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಹೆಸರಿನ ಹಿಂದೆಯೂ ಒಂದು ಕಥೆ, ಒಂದು ಅರ್ಥ ಮತ್ತು ಒಂದು ನಡಿ ಮುಕ್ತ ಇರುವಂತಿದೆ. ಜಪಾನಿನಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಎರಡು ಅಂಶಗಳಿರುತ್ತವೆ. ಮೊದಲನೆಯದು, ಕುಟುಂಬದ ಹೆಸರು ಮತ್ತು ಎರಡನೆಯದು, ವೈಯಕ್ತಿಕ ಹೆಸರು. ಉದಾಹರಣೆಗೆ, ಸಾಕುರಾ ತಾನಾಕಾ ಎಂಬ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ತಾನಾಕಾ ಕುಟುಂಬದ ಹೆಸರು ಆಗಿದ್ದು, ಸಾಕುರಾ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಹೆಸರು. ಜಪಾನಿ ಮಿಥುನಗಳ ಪ್ರಣಯದ್ವ್ಯಾ/ ಅರಳಿಕೆಯಂತೆ ಆಗಿ/ ಮಲೆಯ ತುದಿಯು ಕಣ್ಣಾಗಿ/ ತೋರುವುದು ನೆಲದ ಮೇಲೆಯೆ ಹಾಗೆ/ ಅಮ್ಮಕೊಟಿ ಬೆಟ್ಟದ ಮೇಲಾಗದೆ ತಂಗುವ ಮೊಡಲೆ, ಬೆಟ್ಟದ ತಪ್ಪಲ ತುಂಬಾ ಹಬ್ಬಿರುವ ಫಲಭರಿತ ಮಾವಿನ ತೋಟನ ಬೆನ್ನೆಯಲ್ಲಿ, ಆಕಾಶದಿಂದ ನೋಡುತ್ತಿರುವ ಅಮರಮಿಥುನಕ್ಕೆ ಕಾಣಿಸುವುದು ಹಾಗೆಂತೆ. ಈ ಸಾಲುಗಳನ್ನು ಓದಿದಾಗ ಅದರ ಉಪಮಾ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ, ಚಿತ್ರಕ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಕಂಡು ರೋಮಾಂಚನಾಗದೆ ಇರದು. ಈ ಮೈನವಿನ ನಿತ್ಯನೂತನತೆ ಬಯಸು ಕಾರಣಸನ್ನಿಲ್ಲ, ಬೇಂದ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಮಾವು ಎಂಬ ಮಾಂತ್ರಿಕ ಫಲದಲ್ಲಿಯೂ ಇದೆ ಅನ್ನಿಸುವುದುಂಟು. ನಾವು ಹೆಮ್ಮೆ ಪಡಬಹುದಾದ್ದು ಏನೆಂದರೆ, ಮಾವು ನಮ್ಮ ಸ್ವಂತದ್ದು ಎಂಬುದು. ನಾವು ಜಗತ್ತಿಗೆ ಸೊನ್ನೆ ಕೊಟ್ಟಂತೆ ಮಾವನ್ನೂ ಕೊಟ್ಟಿವೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಇದರ ಹೆಸರು ಸನ್ಯಾಸಿಣಿಯ ಹೆಸರು ಮ್ಯಾಂಜಿ ಫೂಂ ಇಂಡಿಕಾ. ಇದಿಗೋ ಜಗತ್ತಿನ ಮಾವು ಉತ್ಪಾದನೆಯಲ್ಲಿ ಅರ್ಧ ಭಾಗ ಭಾರತದ್ದು. ಮೊದಲು ಇಲ್ಲಿ ಕಾಡು ಮಾವಿನ ಹಣ್ಣಿನ ವೈವಿಧ್ಯವಿತ್ತು. ಮೊಘಲರು ಮತ್ತು ವಿದೇಶೀಯರು ಇಲ್ಲಿನ ಮಾವಿಗೆ ನಾನಾ ಬಗೆಯ ಕೃಿಯನ್ನು ಮಾಡಿ ದೊಡ್ಡ ಜಾತಿಯ ವೈವಿಧ್ಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಕಾಡು ಮಾವುಗಳಿಗೆ ಮೂಲವಾದವು. ಆದರೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಮಿಡಿ ಉಪಿನಕಾಯಿಗೆ ಈಗಲೂ ಸಣ್ಣ ಕಾಡು ಮಾವೇ ಬೇಕು. ಅಷ್ಟೆ ಮಿಡಿಯೂ ಒಂದು ಬಗೆಯ ಕಾಡುಮಾವು. ಧನಿಯೂ, ಜೇರಿಗ- ಹೀಗೆ ಅದರ ಪರಿಮಳಸುಸುಸಿ ನಾನಾ ಹೆಸರುಗಳು. ಹೊಸ ತಲೆಬಾರಿಗೆ ಬಹುದೇ ಕಾಡುಮಾವು ಸವಿದು ಗೊತ್ತೇ ಇಲ್ಲ ಎನ್ನಬಹುದೋ ಏನೋ. ಯಾಕೆಂದರೆ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಅಲೋನೋ, ರಸವು, ಬಾವಾಮಿ ಮೊದಲಾದ ರುಚಿಕರ ಕೆಲವುಗಳು ಸಿಗುತ್ತವೆ. ಕತ್ತರಿ ತಿನ್ನಲು ಸುಲಭ, ನೋಡಲೂ ಚೆಂದ. ಇದರ ನಡುವೆ, ಕಾಡಿನ ಬೆಳೆಯುವ ಮರದ ಹಣ್ಣುಗಳು ಹೇಗೆ ತಾನೆ ಸ್ವಾನ ಪಡೆಯಬೇಕು. ಅದು ಕಾಡು ಪ್ರಾಣಿಗಳೇ ಇರಲಿ, ಪರವಾಗಿಲ್ಲ.

ಜಪಾನಿಯರ ಸಹಸರುಗಳು. ಜಪಾನಿನ ಭಾಷೆ ಮತ್ತು ಅಹಾರದಂತೆ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋದಾಗ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಹೆಸರನ್ನು ಹೇಳಲು ಆಗದೇ ತಡವಿಸುವುದುಂಟು. ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಮತ್ತು ಅವರ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ನೆನಪಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದು ಮತ್ತು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಅಷ್ಟೋಣ ಸುಲಭವಲ್ಲ. ಮೊದಲು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋದಾಗ, ಸುಬುಕಿ ಮತ್ತು ನಕಮೂರು ಎಂಬ ಹೆಸರಿನವರೇ ಹೆಚ್ಚಿನವರು ಸಿಕ್ಕರೆ, ಎಲ್ಲರ ಹೆಸರುಗಳೂ ಹಾಗೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸಬೇಕಿಲ್ಲ. ಜಪಾನಿ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯು ಪ್ರಾಣಿಪಾಲನೆಗಾಗಿ ನಾವಿನ್ನರ ಸಮಸ್ತವನ್ನು ತೋರಿಸುವ ವಿಶಿಷ್ಟ ದೇಶವಾಗಿರುವಂತೆ, ಜಪಾನಿಯರ ಹೆಸರುಗಳು ಕೂಡ ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಪರಂಪರೆ ಮತ್ತು ಅರ್ಥಪೂರ್ಣತೆಯ ಪ್ರತೀಕವಾಗಿವೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಹೆಸರಿನ ಹಿಂದೆಯೂ ಒಂದು ಕಥೆ, ಒಂದು ಅರ್ಥ ಮತ್ತು ಒಂದು ನಡಿ ಮುಕ್ತ ಇರುವಂತಿದೆ. ಜಪಾನಿನಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಎರಡು ಅಂಶಗಳಿರುತ್ತವೆ. ಮೊದಲನೆಯದು, ಕುಟುಂಬದ ಹೆಸರು ಮತ್ತು ಎರಡನೆಯದು, ವೈಯಕ್ತಿಕ ಹೆಸರು. ಉದಾಹರಣೆಗೆ, ಸಾಕುರಾ ತಾನಾಕಾ ಎಂಬ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ತಾನಾಕಾ ಕುಟುಂಬದ ಹೆಸರು ಆಗಿದ್ದು, ಸಾಕುರಾ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಹೆಸರು. ಜಪಾನಿ ಮಿಥುನಗಳ ಪ್ರಣಯದ್ವ್ಯಾ/ ಅರಳಿಕೆಯಂತೆ ಆಗಿ/ ಮಲೆಯ ತುದಿಯು ಕಣ್ಣಾಗಿ/ ತೋರುವುದು ನೆಲದ ಮೇಲೆಯೆ ಹಾಗೆ/ ಅಮ್ಮಕೊಟಿ ಬೆಟ್ಟದ ಮೇಲಾಗದೆ ತಂಗುವ ಮೊಡಲೆ, ಬೆಟ್ಟದ ತಪ್ಪಲ ತುಂಬಾ ಹಬ್ಬಿರುವ ಫಲಭರಿತ ಮಾವಿನ ತೋಟನ ಬೆನ್ನೆಯಲ್ಲಿ, ಆಕಾಶದಿಂದ ನೋಡುತ್ತಿರುವ ಅಮರಮಿಥುನಕ್ಕೆ ಕಾಣಿಸುವುದು ಹಾಗೆಂತೆ. ಈ ಸಾಲುಗಳನ್ನು ಓದಿದಾಗ ಅದರ ಉಪಮಾ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ, ಚಿತ್ರಕ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಕಂಡು ರೋಮಾಂಚನಾಗದೆ ಇರದು. ಈ ಮೈನವಿನ ನಿತ್ಯನೂತನತೆ ಬಯಸು ಕಾರಣಸನ್ನಿಲ್ಲ, ಬೇಂದ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಮಾವು ಎಂಬ ಮಾಂತ್ರಿಕ ಫಲದಲ್ಲಿಯೂ ಇದೆ ಅನ್ನಿಸುವುದುಂಟು. ನಾವು ಹೆಮ್ಮೆ ಪಡಬಹುದಾದ್ದು ಏನೆಂದರೆ, ಮಾವು ನಮ್ಮ ಸ್ವಂತದ್ದು ಎಂಬುದು. ನಾವು ಜಗತ್ತಿಗೆ ಸೊನ್ನೆ ಕೊಟ್ಟಂತೆ ಮಾವನ್ನೂ ಕೊಟ್ಟಿವೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಇದರ ಹೆಸರು ಸನ್ಯಾಸಿಣಿಯ ಹೆಸರು ಮ್ಯಾಂಜಿ ಫೂಂ ಇಂಡಿಕಾ. ಇದಿಗೋ ಜಗತ್ತಿನ ಮಾವು ಉತ್ಪಾದನೆಯಲ್ಲಿ ಅರ್ಧ ಭಾಗ ಭಾರತದ್ದು. ಮೊದಲು ಇಲ್ಲಿ ಕಾಡು ಮಾವಿನ ಹಣ್ಣಿನ ವೈವಿಧ್ಯವಿತ್ತು. ಮೊಘಲರು ಮತ್ತು ವಿದೇಶೀಯರು ಇಲ್ಲಿನ ಮಾವಿಗೆ ನಾನಾ ಬಗೆಯ ಕೃಿಯನ್ನು ಮಾಡಿ ದೊಡ್ಡ ಜಾತಿಯ ವೈವಿಧ್ಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಕಾಡು ಮಾವುಗಳಿಗೆ ಮೂಲವಾದವು. ಆದರೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಮಿಡಿ ಉಪಿನಕಾಯಿಗೆ ಈಗಲೂ ಸಣ್ಣ ಕಾಡು ಮಾವೇ ಬೇಕು. ಅಷ್ಟೆ ಮಿಡಿಯೂ ಒಂದು ಬಗೆಯ ಕಾಡುಮಾವು. ಧನಿಯೂ, ಜೇರಿಗ- ಹೀಗೆ ಅದರ ಪರಿಮಳಸುಸುಸಿ ನಾನಾ ಹೆಸರುಗಳು. ಹೊಸ ತಲೆಬಾರಿಗೆ ಬಹುದೇ ಕಾಡುಮಾವು ಸವಿದು ಗೊತ್ತೇ ಇಲ್ಲ ಎನ್ನಬಹುದೋ ಏನೋ. ಯಾಕೆಂದರೆ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಅಲೋನೋ, ರಸವು, ಬಾವಾಮಿ ಮೊದಲಾದ ರುಚಿಕರ ಕೆಲವುಗಳು ಸಿಗುತ್ತವೆ. ಕತ್ತರಿ ತಿನ್ನಲು ಸುಲಭ, ನೋಡಲೂ ಚೆಂದ. ಇದರ ನಡುವೆ, ಕಾಡಿನ ಬೆಳೆಯುವ ಮರದ ಹಣ್ಣುಗಳು ಹೇಗೆ ತಾನೆ ಸ್ವಾನ ಪಡೆಯಬೇಕು. ಅದು ಕಾಡು ಪ್ರಾಣಿಗಳೇ ಇರಲಿ, ಪರವಾಗಿಲ್ಲ.

ಸಣ್ಣಗಾತ್ರದ ಕಾಟು ಮಾವು ಆಗಿದ್ದರೆ, ಕನಿಷ್ಠ ನೂರು ಇರತಕ್ಕದ್ದು. ತೋಳಿರಲೇ ಬೇಕೆಂದಿಲ್ಲ. ಮೊದಲು ತೊಟ್ಟು ಮುರಿಯುವ ಕೆಲಸ.

ಮುರಿಯುವ ಕೆಲಸ. ಮಾವಿನ ಕಾಯಿಯ ತೊಟ್ಟು ಮುರಿಯುವಾಗ ಅದರಿಂದ ಬೆಳಗಿನ ಸೊನೆ ಸಿರ್ರಿನ ಉಕ್ಕಿ ಹಾರುತ್ತದೆ. ಉಪಿನಕಾಯಿಗೆ ಮಿಡಿ ಅಯುವವರಿಗೆ ಈ ವಿಚಾರ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗೊತ್ತು.

ಜಪಾನಿಯರ ಸಹಸರುಗಳು. ಜಪಾನಿನ ಭಾಷೆ ಮತ್ತು ಅಹಾರದಂತೆ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋದಾಗ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಹೆಸರನ್ನು ಹೇಳಲು ಆಗದೇ ತಡವಿಸುವುದುಂಟು. ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಮತ್ತು ಅವರ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ನೆನಪಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದು ಮತ್ತು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಅಷ್ಟೋಣ ಸುಲಭವಲ್ಲ.

ಜಪಾನಿಯರ ಸಹಸರುಗಳು. ಜಪಾನಿನ ಭಾಷೆ ಮತ್ತು ಅಹಾರದಂತೆ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋದಾಗ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಹೆಸರನ್ನು ಹೇಳಲು ಆಗದೇ ತಡವಿಸುವುದುಂಟು. ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಮತ್ತು ಅವರ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ನೆನಪಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದು ಮತ್ತು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಅಷ್ಟೋಣ ಸುಲಭವಲ್ಲ.

